

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Børne- og Undervisningsudvalget
Titel	Svar på samrådsspørgsmål O
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 10 minutter
Tid og sted	Kl. 14-15.30 den 6. december 2016 i Folketinget, lokale 2-080

Disposition

1. **Fordeling i klasser ud fra etnicitet (Langkær og generelt)**
2. **Det gymnasiale område**
3. **Grundskoleområdet**

Samrådsspørgsmål O

”Er det ministerens vurdering, at det er i strid med lovgivningen at opdele elever i skoleklasser på baggrund af etnicitet, og mener regeringen, at en opdeling i skoleklasser på baggrund af etnicitet kan være nødvendig for, at skoler og gymnasier m.v. kan håndtere et højt antal elever med anden etnisk baggrund?

Og hvordan vil ministeren sikre, at der ikke sker elevflugt fra skoler og gymnasier m.v., hvor antallet af elever med anden etnisk baggrund er højt?”

1. Fordeling i klasser ud fra etnicitet (Langkær og generelt)

- Tak fordi jeg måtte komme her i samrådet om et relevant emne, som jeg tror optager rigtig mange på tværs af partier. Det er et svært emne, og derfor er det også ekstremt vigtigt, at vi diskuterer det med hinanden. Jeg vil starte med at sige noget overordnet om min holdning til det her område, og så vil jeg dykke lidt mere ned i det derefter.
- Der sker et kultursammenstød i vores samfund i det her år. Der er mennesker, som mødes, og der opstår kontroverser, fordi vi ikke nødvendigvis har de samme værdier. Vi har forskellige meninger om, hvilke værdier vi skal leve efter, og hvordan samfundet skal se ud. Det handler ikke kun om gymnasierne. Det er et kultursammenstød, der sker alle mulige forskellige steder i samfundet.
- Gymnasiernes vigtigste opgave er at uddanne. Det er meget vigtigt for mig som undervisningsminister at holde fast i. De danske gymnasieuddannelser skal levere uddannelse i forhold et vestligt dannelsesideal, hvor frihedsrettigheder, ligestilling, personlig frihed, magtens tredeling og så videre er en fuldstændig integreret del af deres uddannelsespraksis.

- Spørgsmålet er formentligt opstået på baggrund af den nylige sag om Langkær Gymnasium. Jeg har haft lejlighed for at snakke med rektoren fra Langkær Gymnasium her inden mødet, hvilket jeg er meget glad for. Det fik meget politisk bevågenhed, at rektor havde lavet en klasseopdeling, der resulterede i hele klasser med elever med anden herkomst end dansk.
- I den konkrete sag har Undervisningsministeriet på baggrund af gymnasiets redegørelse vurderet, at den foretagne klasseinddeling ligger inden for rammerne af uddannelsesreglerne.
- Redegørelsen viste, at der ikke er tale om, at fordelingen af elever i klasser udelukkende er sket efter kriterier som etnicitet, hår- eller hudfarve. Rektor har efter alt at dømme taget højde for de uddannelsesregler, der gælder – og i øvrigt tilstræbt at skabe grundlag for elevernes trivsel og et godt læringsmiljø i klasserne og dermed elevernes fastholdelse.
- Jeg synes, at det er positivt, at Langkær Gymnasium ønsker at skabe en kultur, hvor de unge føler sig tilpas og kan leve et almindeligt og frit ungdomsliv med ligestilling, fester, korte skørter og kærester. Det skal man kunne på et dansk gymnasium.
- Jeg har noteret mig, at Institut for Menneskerettigheder har indbragt spørgsmålet om etnisk opdelte klasser for Ligebehandlingsnævnet, som endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Jeg vil gerne se, hvad de kommer frem til. Det, synes jeg, også bliver væsentligt.
- Det er klart, at hvis man laver ændringer, sådan som man har gjort det på Langkær Gymnasium, så skal der være en pædagogisk begrundelse, og det synes jeg, at vi skal udvise forståelse for.

2. Gymnasieområdet

- Jeg har tidligere givet udtryk for, at en opdeling af elever i klasser efter etnicitet er et problem, hvis man ønsker, at unge med anden etnisk baggrund skal føle sig danske. Med det mener jeg, at det ikke kan nytte noget at sende det signal, at har man anden etnisk baggrund, så er man et problem i sig selv. Det sammenstød, der sker derude, er meget et kulturelt sammenstød, som handler om at have forskellige værdier.
- Det er afgørende, at vores danske gymnasier bærer præg af de værdier, som det danske uddannelsessystem er bygget på. Når elever kommer ind på et gymnasium, skal de også være del af en dansk ungdomskultur uanset andelen af elever med anden etnisk herkomst. Ellers kan det være med til at fremme parallelsamfund.

- Gymnasier og skoler er offentlige institutioner, og som sådan er de kulturbærende. Vores institutioner bygger på vestlige dannelsesidealer, og de unge på institutionerne skal respektere dette.
- Skolerne skal derfor være tydelige om deres værdier, så eleverne reelt møder danske værdier og dansk uddannelseskultur på skolerne. Det er en vigtig del af løsningen på de udfordringer, som Langkær Gymnasium og andre skoler står overfor.
- Jeg er bevidst om, at det kan være vanskeligt, fordi der sker kultursammenstød. Men derfor er det endnu mere vigtigt, at vi sender det signal til gymnasier og uddannelsesinstitutioner om, at de skal være klare i deres værdier, og at de ikke må acceptere religiøs mobning og religiøst pres – fx i forhold til tildækning eller andet.
- Generelt skal vi være opmærksomme på, at vores uddannelsesinstitutioner eksisterer i en større arena, hvor de ikke kan løse alle integrationsudfordringer, der kommer. Der er også andre områder, som har betydning for at løse integrationsudfordringer.
- Men jeg vil gerne se på, om vi kan finde nogle måder at håndtere de udfordringer, der opstår på baggrund af elevernes søgemønstre. Det vil jeg tage en dialog med de centrale parter og gymnasieforligskredsen om, men jeg vil ikke gøre det hurtigt. Det er i hvert fald min erfaring med politik, at det altid er en god idé at tænke sig om. Det er meget vigtigt ikke at gøre noget forhastet.
- Det, vi skal finde frem til, er, om vi skal lave en anden optagelsesprocedure. Det kræver, at vi tænker os rigtig godt om.
- Mit udgangspunkt vil være, at det ikke skal gå ud over de unges frie valg af uddannelsessted. Vi har i dag et fordelingsystem, der sikrer, at 95 pct. af de unge får opfyldt deres førstprioritet, når de søger ind på gymnasiet. Det vil jeg ikke sætte over styr ved at indskrænke de unges frihed. Jeg har derfor ikke i sinde at udstede en ny bekendtgørelse for skoleåret 2017/18, men i stedet overveje sagen grundigt, før jeg foretager ændringer i reglerne.
- Derudover vil jeg primo 2017 som opfølgning på aftalen om gymnasireformen revidere bekendtgørelsen om studie- og ordensregler. Det skal give et bedre grundlag for at understøtte ledelserne lokalt i at skabe en god skolekultur, bl.a. via regler for snyd, ledernes sanktionsmuligheder i forhold til mobning med videre.
- Jeg vil sørge for, at ministeriet i forlængelse heraf laver en vejledning, som blandt andet skal bidrage til, at skolerne får redskaber til at sikre tydelighed i

deres studie- og ordensregler. På den måde kan det enkelte gymnasium også være tydelig omkring skolens værdigrundlag. Forligskredsen vil blive inddraget forud for ændring af reglerne.

3. Grundskoleområdet

- På grundskoleområdet har 37 folkeskoler og 37 frie grundskoler mere end 40 pct. elever af ikke-vestlig herkomst på landsplan. Det svarer til 3 pct. af folkeskolerne og 7 pct. af de frie grundskoler.
- Vi har en folkeskole, der er kommunalt ejet, hvor det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om kommunens inddeling i skoledistrikter. Hvis der i et skoledistrikt bor mange tosprogede familier med børn, vil det normalt medføre, at den pågældende skole får mange tosprogede elever. Flere kommuner arbejder for at sikre det, de synes er hensigtsmæssige elevfordelinger, og faktisk er der siden 2007 sket et fald i antallet af skoler med mere end 40 procent elever med udenlandsk baggrund.
- Jeg vil drøfte med de centrale parter på folkeskoleområdet, hvilke problematikker der opleves omkring elevsammensætning. Problematikkerne skal løses lokalt, men hvis jeg fra centralt hold kan forbedre rammerne for dette, så er jeg åben for at se på eventuelle forslag.
- Der er fremsat et lovforslag, som vil stramme op på, at frie grundskoler overholder friheds- og folkestyrekravet. Langt de fleste skoler gør det godt, så derfor forventer jeg, at denne opstramning kun vil blive relevant for et mindretal af skoler. Men vi vil sikre os, at alle skoler bidrager til elevernes demokratiske dannelse og forståelse for de grundlæggende værdier, som er i det danske samfund.
- Tak for ordet.